

de skal, faktisk både skal belastes økonomisk og også i højere grad retsforfølges.

Forhandling

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne takke for redegørelsen. Jeg tror bestemt, at arbejdsministeren er af den opfattelse, at 98 dødsulykker er 98 for mange, men jeg synes ikke det harmonerer helt med, hvad der i praksis er foregået igennem et langt stykke tid.

For trekvart år siden kunne vi få et svar på et spørgsmål fra Arbejdsmarkedsudvalget om dødsulykker, hvor vi blev gjort bekendt med en hel masse ting, som nu skulle ske i Arbejdstilsynets regi.

Der skulle etableres en helt ny tilsynsform, der skulle laves et helhedssyn, som skulle omfatte alle ulykker og ulykkesrisici, og der skulle være en løbende overvågning.

I den mellemliggende periode blev Arbejdstilsynet skåret ned, så det var ikke meget, man så til det. Der var også en lang række betragtninger om, hvor vigtigt det var at inddrage ulykkesforebyggelsesaspektet og forståelsen for sikker adfærd i erhvervsuddannelserne. Ikke desto mindre stemte regeringen imod et forslag, der bl.a. kom fra SF, om, at det nu skulle indarbejdes i erhvervsuddannelserne, så et eller andet sted er det åbenbart svært at iværksætte de konkrete tiltag, der skal til for at lave om på tingene.

Men jeg vil især lægge vægt på hele forebyggelsesaspektet. Det helt centrale, når man taler om arbejdsmiljø, og helt specielt når man taler om dødsulykker og erhvervs sygdomme med dødelig udgang, er at få fat i forebyggelsen.

Den danske arbejdsmiljølov er på mange måder klar nok. Arbejdsgiveren skal sikre sig, at arbejderen får instruktion, at farlige stoffer erstattes med mindre farlige, og der skal i øvrigt føres tilsyn med, at loven overholdes. De projekterendes og rådgivernes ansvar er også meget klart nævnt i lovgivningen. Men de ting bliver ikke taget alvorligt. Det taler det store antal arbejdsskader og det store antal sygedage, der er på danske arbejdspladser, deres tydelige sprog om. Hvad der derimod tages alvorligt, er de dagbøder, det koster ikke at opfylde tidsplanerne.

Tempoet på de danske arbejdspladser er meget højt og en væsentlig årsag til, at arbejdsmiljøet kommer i anden række. Der bliver i licen-

tationer konkurreret voldsomt på arbejdsmiljø. De firmaer, der har de laveste bud, får opgaverne.

Hvad angår mærkning af de farlige stoffer, har vi ikke styr på mærkningen herhjemme, og værre bliver det, fordi vores medlemskab af EU har begrænset de muligheder, vi trods alt har haft for mærkning, som jo er en advarsel, der skal bruges til at udskifte de farlige stoffer med de mindre farlige stoffer. Det er ikke nok at have en sætning om, at det skal ske; de ansattes muligheder for at tage initiativer er jo direkte afhængige af kvaliteten i mærkningen.

Men jeg vil godt gå lidt mere konkret ind i, hvordan man kan tage praktiske initiativer, der kan kigges specielt på i det forebyggende arbejde.

For det første skal der uddannelse til at betjene maskiner, til at undervise og meget mere, men der stilles ingen krav til at oprette en arbejdsplads, selv om arbejdsgiveren trods alt har ansvaret for andre menneskers liv og helbred. Arbejdspladser kan oprettes fra den ene dag til den anden uden krav om, at arbejdsgiveren har kendskab til arbejdsmiljøloven. Der er brug for at indføre en slags kørekort til at drive virksomhed. Det gælder ikke alene på arbejdsmiljøområdet, men det er vigtigt, at overtræder man groft arbejdsmiljøloven, skal man også kunne fradømmes kørekortet dertil.

For det andet er en effektiv kontrol en meget vigtig del af det forebyggende arbejde. Derfor må Arbejdstilsynet opruste, så alle virksomheder har muligheder for at få tilsynsbesøg, men besøg er ikke nok, og vejledning er heller ikke nok.

Det nye dyr i åbenbaringen nu er jo differentierede tilsyn, som det hedder, men der skal passes meget på, at Arbejdstilsynet ikke læner sig op ad, at de gode virksomheder kan klare sig selv.

Et eksempel: Lindø gik i mange år for at være en god og sikker arbejdsplads. Pludselig havde de seks dødsulykker. DSB har også kørt forsøg med egen kontrol, og ved tilsynsbesøg viste det sig alligevel, at der var en lang række lovovertrædelser. Vi vil derfor advare kraftigt imod, at man slækker på tilsynet og kontrollen.

Påbud er ikke nødvendigvis nok. I virkeligheden må man jo indrømme, at påbud er en dispensation fra lovgivningen. Påbud udstedes, når arbejdsmiljøloven overtrædes, og påbudet består jo i en dispensation til, at der går et lille stykke tid, inden man bringer tingene i orden.